

INRI

**ČASOPIS PROSTĚJOVSKÝCH
ŘÍMSKOKATOLICKÝCH
FARNOSTÍ**

**POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE
A SV. PETRA A PAVLA**

Při mši svaté 30. 8. jsme přivítali v naší farnosti otce Jiřího.

Foto: Jaroslav Lízner

3/2024 HODY UPOVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

ROZHOVOR S OTCEM JIŘÍM	STR. 2
PODĚKOVÁNÍ	5
CMG	6
CCU	8
ICM	9
SKM	10
OKÉNKO PRO DĚTI	13
P. JOSEF NOVÁK	14
POZVÁNKY, BOHOSLUŽBY O HODECH ..	16

Místo Úvodníku a Zpráv z farností začíná tentokrát INRI rozhovorem s otcem Jiřím, našim novým farářem a děkanem.

Kdy a proč jste přišel k nám do České republiky?

Studoval jsem 4 roky v Lublani a do 5. ročníku jsem nastoupil na teologickou fakultu v Olomouci. Tam jsme měli určitou výhodu, protože mnozí přednášející a zkoušející uměli polsky, tak jsme mohli zkoušky dělat v polštině. A navíc spousta výukových materiálů byla v polštině, takže jsme to měli dobré.

Proč jste se rozhodl být knězem?

(smích) To je na dlouho! Tak zkráceně, cítil jsem, že mě Pán Bůh volá ke kněžství, aniž bych si byl 100% jistý. Byl jsem na vojně, učil jsem na základce tělocvik, zahradničil, takže jsem tak trošku vyzkoušel různá řemesla a říkal jsem si, že tam všude mi něco chybělo. Nebyl jsem schopný definovat, co to je. Tak jsem si říkal, zkusím to ještě do semináře, protože jsem měl takové hlasy, které mě směřovaly. Tak jsem řekl: ano, přihlásím se. Zjistím, že nemám povolání, vrátím se, ožením, budu mít rodinu a budu makat a bude vše tak, jak má být. Jenže jsem v semináři

Během obřadu uvedení do úřadu zavítal otec Jiří na několik důležitých míst v našem chrámu.

Foto: Jaroslav Lízner

zjistil, že Pán Bůh to myslí se mnou vážně, a v třetáku už jsem měl, no ne 100% jistotu, ale na 99% jo, že to bude právě to, co jsem docela dlouho hledal. A už jsem tam zůstal a dodělal jsem 4. ročník. Po návštěvě biskupa Vaňáka, který byl pro mě svědkem té doby – totality a svědkem Ježíše Krista v tomto světě, která na mě zapůsobila tak silně, a nejen na mě, že z jednoho ročníku se nás 7 přihlásilo, že bychom přišli sem, dokončili rok, nechali se vysvětit pro diecézi opolskou a budeme tady jako vypůjčení kněží. A tak se stalo.

Tak čím to, že jste se nevrátil?

Tak možná je to tím, že jsem vůbec nelízl tu polskou pastoraci – já jsem nebyl kdovíjak aktivním mladým člověkem ve farnosti, nebyl jsem ani v žádném spolč,

takže v pastoraci jsem v Polsku nějak nezaúčinkoval, takže jsem sem přišel jako taková nepopsaná tabule. A prostě ta pastorec, zvláště teď když to srovnávám, je trošku jiná. A líbilo se mi to, že tady ten kněz není knížepán, ale že je obyčejný člověk, který nemá žádné výhody kvůli svému stavu. A že jestli chce, aby ho lidé

přijali, tak si to musí určitým způsobem zasloužit. Prostě dělat něco, kvůli čemu ho lidé budou mít rádi, budou ho respektovat a budou mít k němu úctu. Přijít do farnosti a cítit se jako svrchovaný vládce, to se mi nikdy nelíbilo, to bylo v 90. letech v Polsku. I když teď, když uplynulo 30 roků, se ta situace v Polsku brutálně změnila.

Co tomu říkali rodiče, že jste se stal knězem?

Tak zrovna v roce 1991 mi zemřel otec, tak ten neříkal nic. V tom jsem váhal, jestli mám, nebo nemám, protože zůstala mamka a všichni jsme prakticky byli dospělí, takže byla otázka, kdo se o ni bude starat, když bude nemocná, ale pak bez problému řekla: dělej, co cítíš, že je dobré. Tady se o mě postarají jiní. No a tak jsem přišel tenkrát ještě do Československa. Takže i tady se to hodně změnilo po té politické stránce, i když ta podstata zůstala stejná.

A kolik je vás tedy sourozenců?

Je nás 5 a starší sestra je řeholnicí u Alžbětinek.

Které české jídlo máte nejraději? Musel jste si zvykat na náš jídelníček?

Vím, že mnozí spolubratři nemají rádi kmín – chleba s kmínem, brambory s kmínem, vajíčka s kmínem... mám takový dojem, že tady se kmín sype do všeho. Já s ním osobně problém nemám, jsem všežravec, jím všechno. Třeba i ryby,

pstruha, kapra – toho nemusím mít jen na Vánoce. Ale samozřejmě všeho moc škodí, tak teď si musím dávat pozor, co jím a kolik toho jím. Tak nakonec je to vidět, ne? Takže myslím, že nejraději mám kuře s rýží.

Jak se Vám líbí v naší farnosti?

Zatím je to brzo na hodnocení. Já jsem byl všude spokojený. Nemohu říct, že jsem se v nějaké farnosti měl špatně. Na každou farnost velice rád vzpomínám.

Jakého máte patrona?

Sv. Jiří a sv. Kryštofa, jsou mí křestní patroni. Dále sv. František z Assisi, Matka Tereza z Kalkaty, pak kardinál Neumann. Ti mě v průběhu semináře inspirovali.

Které poutní místo máte nejraději?

Asi nemám nejoblíbenější místo. Když už vyrážím na nějakou pouť, tak jedu v době, kdy je tam nejméně poutníků. Abych si to pořádně užil. Ale nebráním se ani velkým akcím, protože je to zase něco jiného a může to farníky povzbudit, když vidí velké množství poutníků. Mám rád Svatý Hostýn – to je klasika, Svatý Velehrad – je krásný, Křtiny jsou pěkné, z těch menších Provodov a nadšený jsem Starou Vodou.

Chtěl byste k nám přinést nějaký zvyk nebo nějakou tradici, kterou jste měl v Holešově?

Hodně jsem spolupracoval s mikroregiony a starosty. Spolu s nimi jsme dělali několik akcí, které se většinou odehrávaly v Holešově, jako např. dožínky, pak další taková věc, která se podařila, byly svatohubertské mše sv., kterých se účastnily a organizovaly je myslivecké spolky z mikroregionu. Ne jeden nebo dva, ale třeba devět nebo jedenáct. To jsou takové dvě akce, které bych chtěl zavést, ale když to nepůjde, tak to nepůjde. Někdy nejde dělat dvě stejné věci ve dvou farnostech.

Ale může se podařit zase něco jiného. Takže jsem otevřený a uvidíme.

za rozhovor děkují Renata a Lucie Plenařovy

PODĚKOVÁNÍ

Otec Aleš Vrzala po odchodu z naší farnosti pracuje na Arcibiskupství olomouckém jako moderátor diecézní kurie, biskupský delegát pro církevní školy a člen kněžské rady diecéze.

Z farnosti Povýšení sv. Kříže odešel před několika lety také jáhen Jan Černý, působí nyní ve farnostech Olšany u Prostějova, Žešov, Krumsín, Mostkovice a Dubany. Od tohoto čísla INRI i jeho jméno vymažu z tiráže na konci časopisu.

Oběma chci poděkovat za jejich práci pro farní časopis, za nápady, sílu a čas, který mu věnovali. A pokud bude vhodná příležitost, můžou do něho i dál přispívat, i když už to bude zpovzdálí.

Marie Schneeweissová

PS: Zároveň si pozorní čtenáři možná všimnou, že v tiráži do seznamu jmen členů redakční rady přibyli dva Jaroslavové, jsou to fotografové pro tento časopis.

Nový školní rok 2024/2025 je již v plném proudu a volné dny prázdnin a dovolených nám připomínají jen vzpomínky a fotografie.

Školní programy a různé akce však neutichly ani o prázdninách. Třetí týden v červenci se na šestidenní putování s přibližně šedesátakilometrovou plavbou vypravili účastníci letošního vodáckého tábora. Lokací pro tento rok byla řeka Lužnice, pravobřežní přítok řeky Vltavy, s přejezdem po umělém vodním kanálu do řeky Nežárky. Plavbou absolvovalo šest posádek, pod vedením zkušeného vodáka Martina Bradáče.

Vodácký tábor.
Foto:
archiv CMG

Do Německa, Itálie, Francie a Španělska se ve čtyřech cestovatelských skupinách vypravilo dvanáct studentů septimy. Grant podpořený Evropskou unií v rámci programu Erasmus+ a jeho akce **DiscoverEU – Jízda k začlenění**, který se naší škole podařilo získat, umožnil našim cestovatelům získat vlakovou jízdenku na 7 dní a finanční grant na ubytování a stravování. Celou cestu si pak plánovali i zařizovali pod dohledem mentorů sami, a tak mohli po dobu až jednadvaceti dnů poznávat Evropská města dneška, včerejška i zítřka. Obecně program podporuje neformální vzdělávání – je zaměřen na rozvoj studentů - osobnosti, samostatnosti a schopnosti poradit si v nečekaných situacích, rozvíjet jazykovou i finanční gramotnost a zároveň najít své místo v Evropě. *

DiscoverEU.

Foto:
archiv CMG

V budově školy jsme o prázdninách opět zlepšili technické vybavení. V nejvyšším patře byly nainstalovány předokenní rolety tak, aby se zvýšil světelný i tepelný komfort v učebnách.

Nový školní rok jsme zahájili 2. září slavnostní mší sv. v kostele Povýšení sv. Kříže. Po mši sv. jsme přivítali nové žáky a studenty do primy gymnázia i do 6. ročníku základní školy.

Řady našich vyučujících se rozšířily o učitelku českého jazyka a hudební výchovy, Bc. Hanu Veverkovou.

Všechny třídy ZŠ i gymnázia v průběhu prvního pololetí budou absolvovat jeden z kurzů osobnostního rozvoje, kterým kromě společně strávených dnů se svou třídou budou budovat své osobnosti, postoje a vztahy k druhým lidem.

O našich akcích, proběhlých i těch, které chystáme, se můžete informovat na nástěnce v kostele a na webových stránkách školy (<https://www.cmgpv.cz/>).

Jitka Havlíčková

* **Time to Move**: Střední školy, které chtějí své studenty inspirovat k cestování a získávání zkušeností v programu Erasmus+, mohou studenty přihlásit na **úterý 15. října** na besedu s mladými účastníky projektů DiscoverEU a výměna mládeže.

Přihlášky a bližší informace na info@icmprostejov.cz.

Centrum celoživotního učení zaměřuje svou činnost na oblast dalšího vzdělávání dospělých. V nabídce pro seniory a širokou veřejnost jsou počítačové kurzy různé obtížnosti, celoroční zájmové kurzy, kurz Trénování paměti pro seniory, individuální doučování na ovládání chytrých telefonů a individuální doučování českého jazyka pro cizince.

V tomto školním roce Vám nabízíme:

Aktivizační **Kurz trénování paměti** bude probíhat **každé pondělí od 14. 10. 2024 od 14.30 hodin** v budově školy. Kurz je vhodný nejen pro seniory, ale pro každého, kdo si udržet mozek v dobré kondici pomocí různých paměťových technik, cvičení a pravidelného tréninku.

Paličkování bude probíhat v budově školy **každé úterý od 14. 10.** v době **od 15 do 18 hodin**. Chceme povzbudit nové zájemce. Ti si osvojí základní pravidla paličkování již od navíjení paliček, používání herdule a potřebných materiálů. Naučí se kombinovat různé techniky a vzory k výrobě ručně paličkované krajky. Potřebné pomůcky lze po předchozí domluvě zapůjčit nebo zakoupit.

Výtvarný kruh pro zájemce o kresbu a malbu bude **každé pondělí od 7. 10.** v době **od 15.30 do 17.00 hodin**.

Dle zájmu jsme připraveni otevřít **sérii počítačových kurzů** různé úrovně od úplných začátečníků po práci s programy Excel a Powerpoint.

Nabízíme také **individuální lekce pro práci s chytrými telefony**.

Náklady CCU jsou pokryty částečně z kurzovního a částečně z dotačního programu Olomouckého kraje zaměřeného na sociální začleňování a prevenci sociálního vyloučení.

V případě zájmu o některý z kurzů se můžete informovat a přihlásit u Mgr. Jitky Havlíčkové, tel: 582 302 554, e-mailem na adresu: havlickova@cmgpv.cz nebo osobně na Cyrilometodějském gymnáziu, ZŠ a MŠ v Prostějově, Komenského 17. Více informací naleznete také na webových stránkách: <http://ccu.cmgpv.cz>.

Jitka Havlíčková

Informační centrum pro mládež (ICM) je místo, kde mladí lidé získávají jednoduše a bezplatně informace a služby z oblastí, které je zajímají. Jedná se především o neformální vzdělávání, cestování a volný čas, zajímavé události, odpolední volnočasové aktivity nebo přístup k informacím o EU. Umožňuje přístup na internet, je možné využít tiskárnu, skener, vazbu a laminaci dokumentů a další služby. ICM sídlí v přízemí CMG (Komenského 17, Prostějov).

Otevírací dobu a další aktuální informace najdete na www.icmprostejov.cz nebo je zjistíte na telefonním čísle 731 604 073, neváhejte nás kontaktovat :)

V září zveme na tyto akce:

Tvořivá dílna s ICM – Provázkové obrázky

Co může vzniknout z desky, hřebíků, kladiva a pár bavlnek? Přece krásný obraz, dekorace i dárek! Stačí k tomu jen trocha představivosti a šikovné prsty. Tvořivá dílna je vhodná pro malé i velké a proběhne **v úterý 17. září od 13.30 do 17.00.**

Pokud máte, přineste si s sebou malé kladívko akorát do ruky, urychlí to práci :)

Cestovatelská přednáška: Omán – už jen létající koberec

„Na samotném východě Arabského poloostrova se rozprostírá země, která díky svým přírodním scénériím jakoby ani nepatřila do tohoto světa. Divoce rozeklané horské hřebeny střídají palmové háje, životodárná vádí, vyprahlé pouště, mořské pobřeží, okázalé pevnosti, tradiční města a vesnice. Na povrch se dere silný pocit, že zrovna poznáváte nefalšovaný orient. Když k tomu připočteme věčně usměvavé obyvatele, uvolněnou atmosféru a příjemně se linoucí vůni kadidla, není pochyb o tom, že se jedná o kousek ráje na zemi. Vítejte v pohádce, tedy v Sultanátu Omán.“

Přednáška Michala Štěpánka proběhne **ve středu 18. září od 18.00.** Bližší informace na www.icmprostejov.cz, www.stepynacestach.cz a www.fb.com/stepynacestach/.

Jitka Havlíčková

Ohlédnutí za letními tábory SKM

Letošní letní prázdniny byly skutečně bohaté a krásné. Podařilo se nám uspořádat celkem šest různých táborů.

Na počátku prázdnin se v areálu ZŠ Melantrichova uskutečnil již 4. ročník oblíbeného sportovního kempu I zaměřeného více na florbal a fotbal. Druhý sportovní příměšťák byl ve znamení stolního tenisu neboli ping-pongu. Odpoledne jsme sporty prostrídali a v hale na „Reálce“ se hrála malá kopaná, florbal a další

míčové sporty. Středeční výlet do brněnského jumpparku a na hrad Špilberk byl nezapomenutelný.

Foto:
archiv SKM

Poslední červencový týden se současně konaly dva tábory. Na petrské faře probíhal příměstský tábor pro děti především prvního stupně. Starší děti vyrazily vlakem do jižních Čech splouvat oblíbenou řeku Vltavu na raftech. Tropické počasí nás provázelo každý den na každém kroku. Mohutnou společnost nám dělali místní vosy a sršni, kteří zřejmě mají rádi Vltavu stejně jako my.

Poslední dva tábory se konaly v srpnu. Ministranti s otcem Jožkou a jeho týmem

vyrazili letos na známé místo. Útočištěm se jim stala chalupa Sluníčko na Staré Vodě, kde ministranti zažili krásný týden. Druhým srpnovým putovním táborem byla vodácká výprava znovu na Vltavu. Tentokrát jsme rafty vyměnili za rychlejší kánoe. Také na druhé Vltavě jsme si užili vedro, tropy, vosy, které si nás zřejmě oblíbily. Díky tropickým teplotám jsme si skutečně vodácký tábor užili naplno.

Poslední akcí byl cyklo-putovní minitábor na orelskou pouť na Hostýn a turnaj v malé kopané v Boskovicích pro salesiánské misie v Bulharsku. Krom krásných zážitků si kluci přivezli a vybojovali bronzové medaile.

Prázdniny byly krásné, velké díky patří především Pánu Bohu za ochranu a všem vedoucím za nadšení a radost, kterou dětem rozdávali.

Podpořte nás

Naši vedoucí, asistenti a kuchaři pracují na zajištění akcí, výletů a táborů zdarma. Pokud máte možnost, můžete přispět jakýmkoli finančním či jiným darem, aby se dílo SKM Prostějov mohlo dále úspěšně rozvíjet. Za jakoukoli hmotnou či duchovní pomoc budeme velmi vděční.

číslo účtu SKM Prostějov: 2001760393/2010

Akce SKM během školního roku

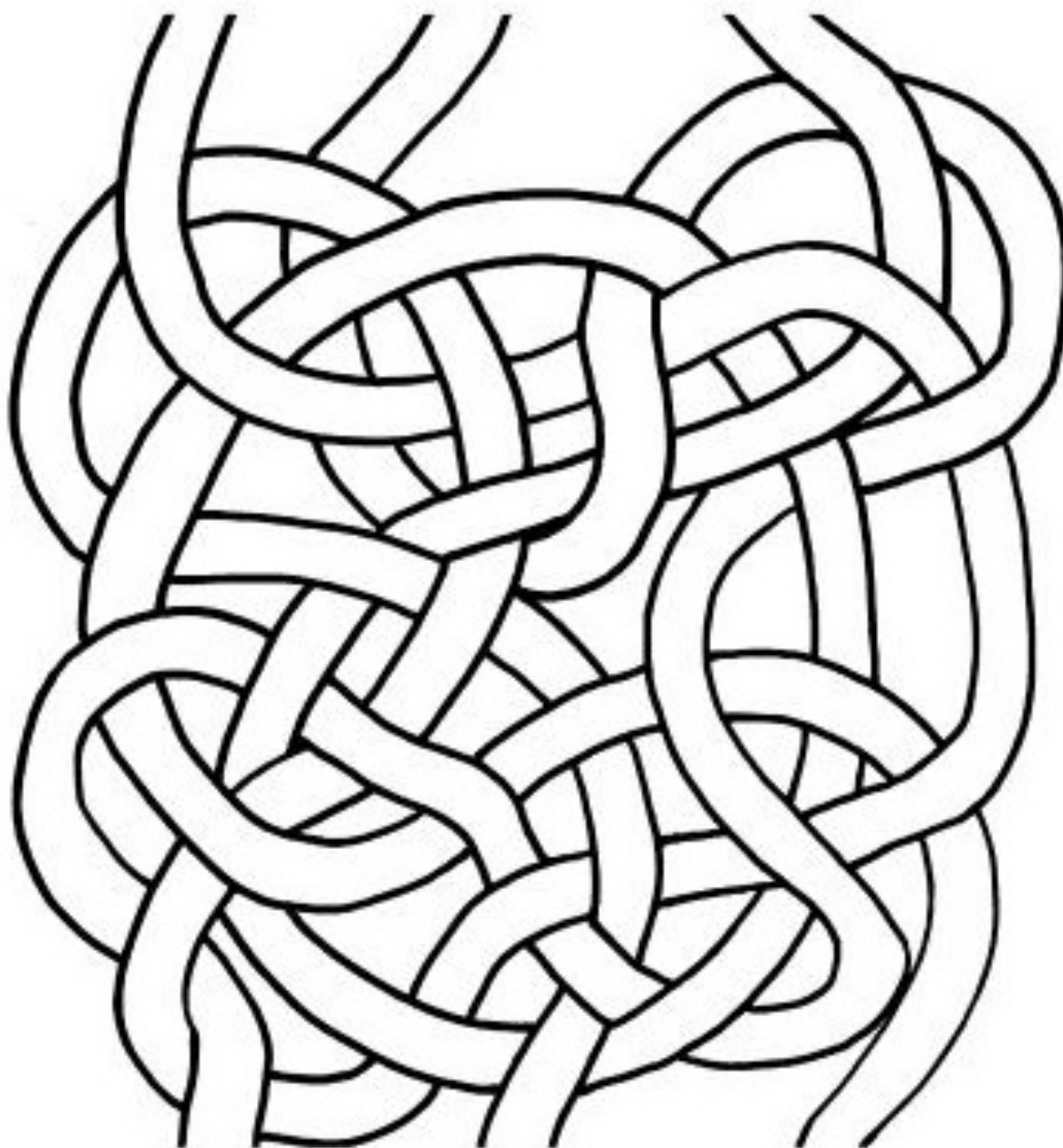
Také v novém školním roce pro vás připravujeme řadu akcí, výletů, turnajů a táborů na podzimky, jaro a především léto. Aktuální nabídku všech akcí naleznete na stránkách www.shmpv.cz.

P. Ladislav Bandouch SDB
(předseda SKM Prostějov)

Otec

Syn

Duch sv.

připravila Renata Plenařová

130 let od skonu P. Josefa Nováka

prostějovského faráře, děkana a arcikněze, konzistorního asesora a sídelního kapitulního kanovníka u sv. Václava v Olomouci.

Narodil se 13. 7. 1825 v Prostějově¹, zemřel 27. 8. 1894 v Olomouci.^{2,3}

Po studiích na Ferdinandově univerzitě v Olomouci, byl ve svátek sv. Cyrila a Metoděje dne 5. 7. 1849 vysvěcen olomouckým metropolitou kardinálem Maxmiliánem Josef-Sommerau Beckhem (1836-1853). První novokněžské zkušenosti od září 1849 do června 1852 získával v Prostějově v chrámu Povýšení sv. Kříže u prostějovského rodáka, olomouckého vikáře, faráře a děkana P. Jana Sarkandera Humdsfelda (1802-1852); po jeho skonu od srpna 1852 do poloviny října 1862 byl druhým kaplanem v Prostějově u faráře P. ThDr. Josefa Malého (1802-1862). Dne 17. 1. 1863 byl zvolen prostějovským farářem ve svém rodném městě. V témže roce při příležitosti jubilea tisícího výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu nechal v kostele postavit dva boční oltáře – oltář sv. Cyrila a Metoděje a druhý, společný oltář sv. Jana a Pavla a sv. Jana Sarkandera.⁴ Závěrem roku 1879 byl jmenován prostějovským děkanem. Jako český vlastenec udělal mnoho pro českou národnost a český jazyk. V r. 1893 se stal sídelním kanovníkem v metropolitní kapitule v Olomouci u sv. Václava. V rámci svého odchodu do Olomouce v závěru svého čtyřiačtyřicetiletého působení v Prostějově (z toho třicet jedna let sloužil jako farář a děkan), jako výraz ocenění a díků, obdržel od tehdy již českého zastupitelstva čestné občanství města Prostějova. Dne 27. srpna 1894 se v Olomouci navrátil ke svému Stvořiteli. Rekviem a pohřební obřady v olomouckém metropolitním chrámu sv. Václava dne 29. 8. 1894 za asistence dómského faráře Evžena Kluga vedl prof. ThDr. Josef Hanel, kapitulní arcijáhen a infulovaný prelát, několikanásobný děkan olomoucké samostatné teologické fakulty. Zesnulý byl podle svého přání týž den převezen do rodného Prostějova a po konduktu pohřben na místě, kde dnes stojí kamenný kříž před současným hlavním vchodem⁵ do kostela sv. Petra a Pavla.

U vchodu do kostela je umístěna níže vyobrazená pamětní deska. Vzpomeňme na pana kanovníka i modlitbou.⁶

Václav Marek

Literatura:

- ¹ MZA Brno, f. Matrika narozených v Prostějově 1820-1825, sig. 9588, s. 221, (scan 227).
- ² ZAO Opava-pob. Ol, f. Matrika zemřelých v Olomouci u sv. Václava 1883-1912, inv. č. 10592, sig. O II 16, díl VIII., s. 159 (scan 159), poř. č. 172.
- ³ MZA Brno, f. Matrika zemřelých v Prostějově 1891-1895, sig. 9569, díl XX., s. 296 (scan 296).
- ⁴ KAVIČKA, Karel: *Farní chrám Povýšení sv. Kříže v Prostějově*. Vyd. ř. k. farnost Povýšení sv. Kříže v Prostějově 2013. 1. vyd. 110 s. + 16 s. obr. přílohy. S. 77.
- ⁵ Vstup do kostela byl tehdy z jižní strany ze zrušeného hřbitova.
- ⁶ Příští rok uplyne 200 let od jeho narození.

INRI 3/2024 – ČASOPIS FARNOSTI POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE A FARNOSTI SV. PETRA A PAVLA V PROSTĚJOVĚ

Vydává Římskokatolická farnost Povýšení svatého Kříže Prostějov
Redakční rada: P. Mgr. Jerzy Krzysztof Walczak, MVDr. Zuzana Bartošová,
Jaroslav Lízner, Renata Plenařová, Marie Schneeweissová, Ing. Jaroslav Tvrdík
Grafický návrh: Mgr. Kristina Veselá
Vychází 4x ročně. Vyšlo 15. 9. 2024. Příští číslo 4/2024 vyjde 1. 12. 2024
a příspěvky můžete posílat do 10. 11. 2024 na e-mail: casopisinri@gmail.com.
Webové stránky: <https://povyseni.dpv.cz/>, <https://petrpavel.dpv.cz/>
Časopis je neprodejný. Doporučený příspěvek na tisk jednoho čísla je 10 Kč.

POZVÁNKY

* **V neděli 22. 9.** se uskuteční v **16 hod.** v kostele sv. Petra a Pavla v Prostějově **koncert** k roku české hudby **Barvy podzimu**. Zazní duchovní hudba a spirituály v podání ženského pěveckého sboru Nota Bene.

* **V neděli 22. 9.** jste také zváni v **17 hod.** na farní zahradu u petrské fary (Třefa, Lidická 1a) na **Ekumenické setkání s bohoslužbou tematicky zaměřenou na Boží stvoření**.

Třetí den stvoření. Julius Schnorr: Bible v obrazech, 1860 Zdroj: <https://commons.wikimedia.org>

BOHOSLUŽBY O HODECH 2024 U POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

sobota 14. 9. – pouť

mše svatá v 9.00 hod. v kostele Povýšení sv. Kříže

neděle 15. 9. – hody

mše svaté v 7.30, 9.00 a 10.30 hod. v kostele Povýšení sv. Kříže